

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 2 ft.
 Fél évre 1 „
 Negyed évre 50 kr.
 Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
 bektüldése után ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Főter, Áron Miksa ur házában, Klauz-uiczá
 szegletben.
 Kéziratok vissza nem adnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többszo-
 rúnl 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
 kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
 „Nyiltér“-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfetések helyben a *Kiadói
 hivatalnál, Csáthy Károly és Telegdi K.
 Lajos* könyvkereskedésben. Budapeston:
Goldberger A. V. és Haasenstein és Vogler,
 Bécsben, Prágában *Haasenstein és Vogler,*
 A. *Oppelt,* *Schaleck H., Stern Mór* és
 Párisban, Hamburgban és Mainz-Frank-
 furthban: *G. J. Dambé és Mosse Rudolf*
 hirdetési intézetben fogadtatnak el.

A vallásnélküli állam.

Három közlemény.

III.

Még bátrabban állíthatjuk, hogy a vallás a társadalom szervezetének alapköve és pedig: a keresztény vallás.

Tekintély, alárendeltség, áldozatkészség a közügyekért, a jog- és tulajdon tisztelgetben tartása: ezek a szegletkövek, melyeken a társadalom épül; — de ezeket csak a keresztény vallás szentesíti.

Nem tagadjuk, hogy lehetnek és tényleg voltak és vannak is nem keresztény vallások, melyek egyes népeket és országokat ideig-óráig fentartottak: de a zsarnokság, tudatlanság és műveltelenség állapotában. A barbárság állapota az, melyben ily államok éltek, minden magasabb eszmétől és vágytól megfosztva, semmi magasabb ész után nem törve. Ellenkezőleg a kereszténység az államokat a történelem tanusa szerint a virágzás, a műveltség legmagasabb fokára emelte, sőt a civilizáció magasabb dicsével koronázta; — s épen azért a civilizáció haladásával nemcsak meg nem szűnik, de növekedik a kereszténység társadalmi jelentősége.

A kereszténység továbbá a hatalmat Isten-től származtatván, a tekintélyt az elvnek oly szentesítést kölcsönöz, mely mindenek fölött határozó eszköze a polgárok engedelmségének és az állami törvények erejének. Ha a hatalom nem Isten-től származik, hanem Rousseau társadalmi szerződése értelmében a néptől: úgy az Petőfy szerint csak *szifra*, ragyogó játékszert, melyet a népek gyermekkorukban alkottak s összetörnek, mielőtt nagykorúvá lennének. A közérdek, a társadalmi ösztön szava nagyon hamar elnémul a féktelenségre hajló ember önző követeléseinek nyomása alatt. De ha a keresztény tannal tudjuk azt, miszerint a hatalom Isten-től van: könnyen fel fogjuk a kötelezettséget annak hódolni s e hódolat nem sérti méltóságunkat, míg ellenkező esetben ha a hódolat szükségességét talán belátjuk is, az mindig megalázó lesz.

Az állami élet egyik alapköve azon erkölcsi szabály, hogy a közjóléle teendő a magánjónak, s az egyed a közjóért minden minden áldozatra köteles. De e szabály csak úgy észszerű, csak úgy igazságos, ha az élet főcélja

nem a földi jólét, — ha a földi boldogság csak másodrendű jó, melyről a közjóért lemondani oly hősies erkölcsi cselekmény, melynek jutalma a végzettségre való tökéletes elérés. S épen ezt tanítja a kereszténység; — földi életünket előkészületnek tekinti a jövő, egy nemesebb életre; — tehát az engedelmség, a földi szenvedések, az áldozatok, a halál, melyet hazaszeretettől a közjóért magunkra vállalunk, oly érdemkéké minősülnek, melyek bőséges jutalomra tarthatnak számot, hogy a polgárokat dicséretes lemondásra lelkesítsék, elmozdíthassanak biztositókat nyújtva az államok fennállásának. De emez erénygyakorlatokat a vallásnélküli állam nem várhatja meg alttalálótól, nem legialább észszerűleg. Mert ha a hatalom nem bír isteni eredettel: ki vagy mi ad neki jogot arra, hogy a polgárt ideiglenes jólététől, sőt életétől is megfosztja? Ha a földön túl nincs boldogság, kinek-kinek legfőbb törekvése saját jólétére és élvezeteire irányul, s ez esetben esztelenül követne el, ha mégis más, akár az államért is lemondana összes javairól. Ugyanazért menthetetlen zsarnokság a vallásnélküli államtól, midőn alttalálói vagyonának, életének feloldozását követeli s háborúval ezeket foszt meg legfőbb és egyedüli javuktól: életüktől, ha nincs hitük és reményük, hogy azért egy túlvilági életben kárpótlást nyernek.

S végül: egyedül a keresztény vallás egyenliti ki a földi javak azon ellentéteit, melyek a műveltséggel arányosan napról-napra növekednek; egyedül ez hidalja át a mélységet, mely szegény és gazdag közt tátong. Mióta az államok az indifferenciásmust és aheimszmet politikailag elismerték, s Isten és vallás nélkül minden gondjukat csak az anyagi érdekekre fordítják, tünt fel ama rettenetes társadalmi baj, mely a földi boldogság eszközeit, a vagyonot csak kevesek kezébe összpontosítja s épen ez által a nyomorban sinlódó tömeg szívébe halálos gyűlöletet olt a gazdag ellen, s kezébe tüzet és fegyvert ad a kiváltságos és tehetős osztályok, sőt a fennálló egész társadalmi rend lerombolására. A socialismus — mert erre czélunk — a vallásnélküli államtheória által nagyraemelt atheismusnak keserű, de természetes gyűlölcse.

És ha őszintén akarunk szólni, meg kell vallanunk, hogy vallás nélkül igaza van a socialismussal, midőn a tekintélyt nyűgnek, az alá-

rendeltséget türhetetlen állapotnak tekinti; igaza van, midőn a vagyoni állapotok közti kiálló ellentétet lerombolni igyekezik; igaza van, midőn a házasságot mint az egyéni szabadság korlátozását megszüntetni, az örökösödési jogot, pénzt s minden magán vagyonot eltörölni igyekszik; — joga van megkísérteni a társadalmi viszonyok lerombolását és újjáalakítását valóban! — Ha nincs túlvilági élet, ha a sir örök zárkét nehezül porba hulló lényünkre: akkor e föld örömei kizárólagos czéljai cselekedeteinknek, akkor jogosult a szenvedélyek kielégítése, még ha az állam törvényekbe ütközik is. Ha nincs személyes Isten, ki a tulajdonjog szentesítését a dekalogus 7. ik parancsában adja meg, s az embernek minden jogot a természet szentesít: nincs többé alap, miért legyen bárkinek is több vagyona mint nekem s miért ne vehetnék én, a szükségét szenvedő, attól, kinek egy is bőven fog maradni; — akkor igaza van Proudhonnak, a ki tagadja, hogy bármiféle kormányának és felsőbbbőségnek létjoga volna midőn mondja: „A ki kezét reám teszi, hogy engem kormányozzon, az bitörő és zsarnok, azt ellenszeggemnek tekintem”; — mert ugyan mi ad jogot a természetük szerint egyenlő emberek egyikének arra, hogy a másik felett uralmat gyakoroljon, ha Isten nem létezik? . . .

Igaz hit, erős remény és tökéletes szeretet, melyet csak a kereszténység nyújt, egyedüli gyógyszer az elharapozott társadalmi betegség orvoslására. Adjuk a népnek a hit világot kezébe, hogy lássa, miszerint „nincs hatalmaság, Isten rendelésének áll ellen.” (Róm. 13. 2. sz.) A hit, azaz, a mely megtanítja az embernek is félni Isten jövődó ítéletétől s fékezzi szigorát a kormányzásban. A hit, az égiekre emelven tekintetünket, a föld javait megvetni tanít, hogy így kiírta a szegény nép szívéből az irigységet.

A keresztény remény készíti a vagyonost arra, hogy a szűkölködőnek szükségét egy-sokkal nagyobb mennyei jutalomra való biztos kifizetés fejében fedezze, s őt a nyomorból kivesse.

És a szeretet isteni tüze indítja meg a hatalmast, hogy az eszedleklő kolduló embertársát bőven halmozza el alamizsnáival azon tudatban, hogy az ugyanazon mennyei Atyának még talán kedvezőbb gyermeke, mint ő; — és más oldalról ugyancsak a szeretet fojtja el az alsóbbak gyűlöletét a felsőbbbőség s hatalom

iránt, s korlátozza a lázongás, rablás és fosztogatás veszedelmes műveletésben.

Pótlótlenül bizonyos, hogy a külérőszak legkényeszeribb nemoi nem bírnak ama hatállyal a politikai és társadalmi ellenáramlatok gátolásában, mely a kereszténység lélekre ható erejét jellemzi. Az államok szakítva az isteni jogokkal, létkül védelmében csak fegyverekre vannak utalva, miből a militarismus, a fegyveres béke átka nehezedik a nemzetekre, s ropant áldozataik haszna csak az örökös bizonytalanság, s a „bevégzett tények” neve alatt szentesített fosztogatás. S a hol ezokhez még az anarchikus, socialisták elemek forrongása és esetleges diadala hozzájárul, ott termi meg igazán keserű gyűlöletet a vallásnélküli állam theória. Ép azért a vesély, mely a társadalmat a socialismus részéről fenyegeti, csak akkor fog eltűnni, ha a keresztény elvek újra érvényre jutnak a magán és nyilvános élet terén; ha az államok felismerve a kereszténység társadalmi fontosságát, annak befolyását nem korlátozni és kiszorítani, hanem vele vállvetve működni igyekeznek. Jól mondja hazánk egyik nagy fompája: „Vallásnélküli állam nem lehetetik; mert népek, melyek vallástalanságra slyedtek, mindig forradalmi népek voltak, s a dolog természeténél fogva nem is lehettek mások.” (Lásd. Dr. Schlauch Lőrincz, szatmári püspöki beigtató beszéde, 14. l.)

Kőrössy Endre.

Nagyvilági hírek.

— **A király 8 felsege** Berlinbe vasárnap reggel tártak. Esterházy Ferenc Ferdinánd főherceggel, Dreuzán keresztül. Velük mennek: gr. Kalmóczy külügyminiszter, Szögyény-Marich osztályfőnök, gr. Wydenbuck udvari titkár, gr. Paar és Bolfras főhadsegdek, három szárnysegéd, b. Beck vezérkari főnök, b. Braun államtanácsos és a kabinet-szkatnai-iroda több hivatalnok. Ő felsege 15-dikéig marad Berlinben, honnan egyenesen Ischlebe indul, szük családi körben ülve meg születésnapját. 20-án a persa sah üdvözlésére ismét Bécsben lesz. — **A Boulanger-pör** tárgyalása csütörtökön vette kezdetét az állami itélőszék előtt. Négy napig fog tartani s csak az első napi volt nyilvános. Tanukat nem hallgattak, hanem a vizsgáló bizottság iratit olvasták föl. Hír szerint Londonban tanácskozást tartottak a boulangisták a fölött, nem kellene-e a tábornoknak személyesen megjelenni az itélőszék előtt, hogy e „hősi felszantság”-gal egyensúlyozza a választási vereséget. Nem valószínű azonban, hogy a tábornok ily „hősi” lépést tegyen. Laguerre és

Lászlót máskor is meg lehetett volna, de most elblyölte a gondolat, hogy a kedvesre ily hatással voltak versei.

— Oh verseim! röppent el ajkáról önfelédten.

— Versei, — visszhangozá Margit merengve, a mint észre vette az öszefüggést. De hangja oly bizonytalan volt, hogy László könnyen magyarázhatta úgy, a hogy szerelmes szíve tombolásában vélte.

— Igen, kimondám, hogy verseim. Én tudtam, hogy kegyed olvasni fogja azokat, hittem, hogy hatnak rád, fogékony szívére, de ezt a hatást — Istenem! — ezt nem reméltem.

Gyorsan megragadta kezét, hevesen megcsókolta, mondván:

— Mindegy. Áldhat, vagy verhet-e drága kéz, mely ily örömet szerzett nekem, — én e kezét örökre meg akarom tartani. Oh Margit! szeressen ugy, mint én szeretem kegyedet, legyen nőm!

Mintegy ijedten hagyá el a szót s fejét lehajtva várta a kétségves választ. Margit el volt ragadtatva az örömtől; de gyermeki kötelességre gondolván fájl hangon csak ennyit felelt:

— Én mindig nagyon sokra becsültem önt László.

— S csupán a becsülésnél marad továbbra is? Oh!

— Annál megmaradok. Sajnálom, ha ezzel meg nem elégednék.

— Becsülni, sajnálni: ennyi hát, mit oly nagy szerelem viszonzásául nyerek! És hát szeretni nem tud, nem fog sohá?

— Ugy, mint ön gondolja. — Elfordítá fejét, mig kiejthette a szót:

— Nem.

Nem. Szenvédnék három századot, ha e három betit megváltoztatni bírnám.

TÁRCZA.

Hadd vonja hát

Hadd vonja hát szárnyait össze végkép
 A dal, mi töled vette ihletést!

Mint a madáré, — gyér ülés a lombnak,
 Mért ospana át fajongó fájdalomnak?

Hisa' eddig is, vívódó fellég árány,
 Viharhárdárként szállódott csak, árván!

. Vívódó fellég, bánatos szerelmem,
 Szállj, szállj be is szét a nagy végtelenben.

Ha a hideg szél-szárúbb felleget hájt,
 Bús ézti estén oit rád ismerkedj!

Vagy fölkiáltok egy-egy zokogásra:
 Ez a te szárnyad ismert csapdosása!

S mig e szegényt majd szánva szánja szívem
 Könyeit — nagy titokban — megirigylem!

Szabolcska Mihály.

Tűz tüzet éleszt.

(Vége.)

Elmúlt a két év. László kitűnő sikerrel végezte tanulmányait s rögtön főmunkatársa lett ama lapnak, mert hajlamai kiválólag az írodalom terére vonták őt; izz akarta megalapítani jövőjét, itt akart hirt szerezni magának s becsültté tenni ismeretlen nevét, hogy talán, talán majd legyőze Margitja szűlöinek ellenvetését. Vagy ha ez nem sikerül, leg-alább szívének enyhületet itt akart találni.

Néhány heti szabad időt kért, hogy azt csendes falucsakájában, jó öreg nevelőjénél töltse. No, szerzett is ezzel Timár uramnak nagy, nagy örömet! Szegényt nem annyira az idő, mint inkább a sok munka nagyon megőregítette. De végre öszkuzporgatott annyit, hogy a már nagyon nehéz mesterségtől megszabadulhasson. Most ezen megtakarított filérekből el s minden vasárnap kettős ünnepe neki, mert az ő Lászlójától mindig ilyenkor kap egy-egy hosszú levelet s annak minden sorát nagy gyönyörűséggel olvassa. Aztán eldicsékszik vele a szomszédoknak s azzal, hogy milyen vére, okos ember lett ám az ő Lászlójából! Azt persze nem tudta, hogy van annak baya nagyobb, mint a milyen neki egész életében volt.

— A mint László haza érkezett, másnap elszánta magát, hogy kötelességének eleget teendő, fölmegy a kastélyba. Elégge közönyös hangon tudta kedezni régi pártfogótól, hogy hol van Margit kisasszony.

— Bizonyosan lent van a kertben, tessék lemenni, — ő is örülni fog a viszontlátásnak, — volt a válasz.

A kertnek nyugati részében volt egy domb, honnan gyakran tekintének le már gyermek korukban a széles völgyre, melynek virágait „együtt szédék, lepkeit egymás számára” fogák el — régen! A völgynek tulsó szegélye egy hosszú hegylány, változatos, szeszélyes magaslatokkal s itt-ott vizesekkel, a melyek hangos zúbanású csapódtnak a hegy lábánál elfolyó folyócsákra. Ide azonban csak gyöngye moraj halatszott belőle s csak még emelte a büvölő hatást, melyet a napfényben ragyogó táj a szívre gyakorolt.

A domb tetején levő terepelys hárs alatt, arcczal-épen egy távoli vizesnek fordulva Margit állott. Előtte festő állvány. László észrevétlenül, szivdobogva közelgett felé. Azt hitte, talán azt a vizesest akarja lefesteni és csodálkozott a próba merészségén.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

Meyer Arthur akarták rábírní, de a szintén megidézett Dillon és Rochefort ellene mondtak. Tehát Bum-bum tábornok csak nyomtatásban jelent meg újra a francziák színe előtt: kiáltványt adott ki, egyedüli bírálóját népet hívta föl. Pedig maga is érzi, hogy ezt a népet nem igen bolondíthatja többé. Egy angol lap szerint: a választási kudarc egy hatótól rá, hogy olyan volt, mint a részeg ember. Némely hívei azt a mendemondát terjeszték, hogy a francia kormány hat embert küldött Londonba, hogy Boulanger megöljék, de a merénylet nem sikerült. — El hírel azonban csak azt a látogatot szeretnék elérni, mintha a reklámhöz még mindig veszedelmes ember volna. —

A liesingi apagyilkos. Briel Ferencz, egy iskolas, erkölcsileg súlyos ember, ki a munkafelügyelővel együtt lakott a gazdasági épületben, míg apja, két másik fiával a főépületben tartózkodott. A Briel-család ott állt a verandán, midőn a munkaházból elküldték őket durván szidni Briel Ferencz, a miért apja nem adott pénzt. Fivérei intették, hogy legyen csendesen, különben megnyitják. A mint Ferencz egyre durvább lett, az öreg Briel elvesztette türelmét s átment, hogy gonosz fiát rendreutasítsa. Két másik fia követte, mert tudták, hogy Ferencz képes lesz atyjára kezét emelni. Az öreg ur azonban előre sietett s a mint a gazdasági épülethez közeledtek, hallották, a mint Ferencz neje esdekelve kérte: "Kérlek, ne tedd azt, ne tedd azt!" Atyjuk már az első emeletre tért s ekkor Ferencz egy hátultól puskával lőtt a közledekre. Az öreg Briel azonban előre ment, bizonyosan azt hívén, hogy fia csak ijeszteni akarja. Ekkor elődördült a második lövés is, mely az apát bal lágyékában tanáta. Megingott, de még volt annyi ereje, hogy bemenjen a szobába, a pamlagra felüljött és ruhát kigombolja, aztán elvesztette eszméletét. A gyilkos fivéreit is fenyegette a fegyverrel, de ezek megragadták s nagy küzdelem után, miközben a fegyver darabokra tört, a földre gyűrtek s kezeit és lábait összekötötték. Orvosokért futottak, de ezek már nem segíthettek, mert az öreg Briel néhány perc múlva meghalt. A gyilkos még akkor is egyre átkozódott, mikor a lépcsőről lehurcolták s az udvarra dobták. Nemsokára csendörök érkeztek, kik Hietzrahe szállították a bíróságnak adták át. —

Gorgiában egy proféta támadt a négerek között, azt jósolja, hogy aug. 18-án minden néger fehérre, minden fehér ember feketeire válik, a min nagy az öröm közöttük. —

Potsdamban egy örnagy azt mondta csapatainak, hogy nemsokára két nagy parádé lesz két uralkodó előtt, kik közül az osztrák-magyarok azt kell látnia, hogy a német sereg derek, megbízható szövetségese lesz; az oroszok pedig azt, hogy esetleg harczra kész, kemény ellenfele lesz. —

Krétá szigetén a mozgalom nem csillapul, sőt növekszik; keresztények és muzulmánok olykor véresre csapnak össze s halottak és sebesültek esnek. —

Az élőhalott bajor királyról, az elmebeteg Ottórról azt írják, hogy nagyon szomorúan van. Enni sem akar s a legridegebb közönyt, érzéketlenséget tanúsítja minden iránt. Az orvosoknak nagyon sok a bajuk vele. Erdőszakkal kell esztőlőni s arra sem igen tudják rávenni, hogy a kastély parkjában sétáljék. A szerencsétlen ifjú király rossz szímben is van, testi ereje folyton hanyatlul. Mióta édes anyja meghalt, főleg a regens-herceg leánya, az utlejárásról is ösmert Teréz hercegnő viseltetik a beteg király iránt érdeklődő gondoskodással. Mikor az anyja királyi betegsége rosszabbra fordult, a hercegnő háziasítettség s vele maradt a hohenschwanguai kastélyban s a haldokló anyának megígérte, hogy gondoskodásába veszi a beteg királyt. A haldokló megígértette ezt a regens-herceggel is.

az ideje; a tözsdetancs pedig határozottan nemmel felelt. —

Érdekes. Az elhalt Vecsera Mária barokisszony poszonyi születésű volt, csekély vagyonos, tehát a poszonyi árvaszéknel van. Nem reg édes anyja: özv. Vecseráné szül. Baltazzi Helén bárónő bejelenté az árvaszéknek, hogy lánya meghalt s vagyona új örökösödés tárgya. Ez ügyben az árvaszék közelebb tartott tilést teljes csúndban s a báróné leveleket fogytakosságra ellen kifogást emeltek, mert a halálesetnek sem okát sem színhelyét nem említett. A báróné erre azt válaszolta, hogy a hivatalos halotti bizonyítvány kizárólagatásának megtagadása s így ilyet hivatalból kellene kérsni a mayerlingi lelkészről. Az árvaszék többsége: — a felmerült ellenkező nézetek daczára — elhatározta, hogy a nevezett lelkészi hivatalt a szükséges halotti bizonyítvány kiadása végett megkeresi. —

Szegeden Albrecht főherceg annyira meg volt elégedve az ottani csapatok kiképzésével, hogy azt mondta Halácsy ezredesnek: "el fogom mondani ő felségének, hogy Szegeden milyen katonák vannak;" meg volt elégedve a Tiszahatolt két napra szóló 180 fős számlájával is s megjegyezte: "no itt olcsóbb az étel, mint Gyulafehérvárott."

HÍREK.

Városunk júliusban. A polgármester havi jelentése szerint július hónap 130 egyént tartóztatott le a rendőrség s ezek közül 15-öt adott át a kir ügyésznek. Iparégenközl 19, munkánövny 34 adott ki. A közös hadsereg itt idős csapatainak létszáma 1177 ember volt 445 lóval, a honvédség 375 ember 124 lóval. A községi bíróságnál 342 drb. ügy lett elintézve.

Új igazgató. A kegyesrendiek helybéli algymsniumának új igazgatója: Cserhalmy József lesz; mint új tanárok városunk ez intézetébe lettek átvéve: Harkay István és Mather János. Megemlítjük, hogy Miklósy Sándor Debreczenből Nagy-Károlyba lett áthelyezve. Szabó József világi tanárt pedig a rend kormányja a Kis Szabeni gymnasiumhoz helyezte át.

Mén kielejtítés volt városunkban e hó 7-én, melyen részt vett a kormány küldöttségét gr. Szapáry Péter, továbbá több vármege lőtenyészési elnöke vagy ezek megbízottjai, köztük Nánássy Ferencz a városi és Sinay Károly hajdu vármegei lőtenyészési elnökök. A mén kielejtését a ménletelep udvarán folyt le s körülbelül 14-15 drb. men lett részint eladásra, részint leszurásra, részint pedig a budapesti m. kir. állattani intézetbe való felküldésre kijelölve. Megemlítjük, hogy a polgári egyének véleményét nem igen kérték ki, legelőbbsé akkor, midőn valamelyik kielejtéstől ló irát kellett meghatározni. Volt hatalmas villás reggelis és még hatalmasabb ebéd — felköszöntő nélkül.

Dr. Tüdös János ügyvéd, a megyei irodáját Nagy-Csapó-utca 9. sz. a, megnyitotta s magát a t. jogkereső közönség szíves figyelmébe ajánlja.

Szintárgyalatunk jórészt új szövezzel és élénk műsorral vonult be Mármaros Szigetre. A megnyitót előadában, Dóci, Csók-jában, az új tagok közül Palotai Piroksa k. a. (Marritta), Aradi Ida k. a. (királyné), Somló (király) és Balassa (Fidelio) igen előnyösen mutatták be magukat. A többiek is teljesen érvényre juttatták a csendő verseket. A második előadás, a Debreczenben 14-szer ismételt bohózatos vigjáték, a "Válás után", mindvégig derültségben tartotta a nézőket. Az énekes személyzet a "Kis herceg"-gel és "Ingényelők"-kel mutatta be magát, főképp Somló és asszonyának, az új primadonnának szervezte zajos tapsokat. Kopácsy Juliska k. a. vaudevillében, a "Kapitány kisasszony"-ban lépett föl először. Az első napokra ki vannak tűzve az ujdonságokból: "Thurán Anna", "A mumus" Gabánytól, "Sztávkötő", stb.

Móricz József, ki a múlt évben édes atyját megölte, mint hírlik megöriült és a tébolydában be is szállították. Állítólag már kész volt az ítélet s ki is hirdették volna ide s tova előtte — de most már mint örült — kikerült a büntetést. Persze sokan vannak a városban, a kik ebben az örülség-

ben kételkednek, de hát ez már — emberi szokás. Annyi bizonyos, hogy eddig azt írták róla, hogy nagyon nyugodtan néz az ítélet elé s most már azt beszélik, hogy — mindig nyugtalan volt. — Ezen hírt később a pesti lapok következőleg igazították helyre: "Mendemonda" volt, hogy a debreczeni apagyilkos: Móricz József megöriült. Csak gyomorhurutja mérgecsél el újra s e miatt is levert, izgatott. Elmebeli állapotja teljesen tisztá lett, nem is vihették a lőpözegeti intézetbe, hanem átszállították a helyőrségi kórházba. Ez adhatott alkalmat a téves hírre. Azt hiszik, hogy büntüggében legelőbbsé szeptember vége felé ítéletet mondhat a katonai bíróság.

Lélekidomár, Jókai legújabb regénye, melyet Révai testvérek "Jókai Mór újabb regényei" című füzetes vállalatban adnak ki, gyorsan halad a befejezés felé. Az ötötöttes regénynek most már 5-ik köteté is megkezdődik a kiadóhivatal által nekünk ép az imént megküldött 20—23 füzetekben. Ha nem volna meg a vizgánsok, hogy a mily kifogyhatatlan korszoros írónk fantasziája, ép oly kifogyhatatlan is e vállalat füzeteké száma is, — valóban sajnálánk, hogy a regény a befejezéséhez közeledik. Már hiába! Gyarló az ember még akkor is, midőn oly magas hivatást kell teljesítenie, mint nekünk e rovathban, a midőn az irodalom legújabb termékeiről nemcsak számszerű felsorolással, de érdembe hatóval is megemlékszünk. — Nem zengünk dicseretet, Jókai regényei olvasásánál szívvel lesz az epe is, azért hát kritikát se várjon tőlünk senki, — nem ajánljuk, — mert Jókait ajánlani legalább is neveléses volna, — ajánlja őt az a dicső név, mely ismert mindenütt, hol olvasni tudnak. De igenis ajánljuk a megszerzési módot mely-ly legkönyvebbben és legolcsóbban juthat mindenki Jókai legújabb regényének, így a "Lélekidomár"-nak is birtokába, — ajánljuk Jókait és közkincsé tette a korszori író legújabb öt regényét. — Ha próba kell eből is, küld a kiadóhivatal (Budapest, IV. váci utca 1.) szívesen, — de az bizonyos, hogy ezt a próbát rendelés követi, mert a ki Jókai regényéből egy ívet elolvass, ismerni óhajítja az egész regényt és a ki egy regényt elvassot, alig várja a továbbiakat.

Felhívás. Tisztelettel felkérletnek mindazon urak és leányok, kik szívesek voltak a debreczeni 48—49-iki hűvöd segélyegylet javára annak sorsjegyeit elarúsítás végett elfogadni, szíveskedjenek az azokért befolyt összeget alóirított elnökséghez juttatni; mivel rövid már is az idő annak házára való előkészületek megtételére. — Es mely a sorsjegyeket kisérlő levélben kijelölt határidő óta már 10 nap telt el. Hazafias tisztelettel Csutak Kálmán egyleti elmök.

Nagy vívbőlőadást rendeztek f. hó 7-én az "Arany Bika" vendéglőben Kónyai Kys Albert kassai vívmester az arány érdem kereszt birtokosa és Halácsy Antal kassai főreáliskolai tornatanár és vívmester 13 verseny érem és 10 oklevél birtokosa. Az előadás igen jól sikerült s a nagy számban megjelent közönség zajos tapsokban nyilvánítt tetszését. Kys Albertnek elegáns fellépése biztos vágás és szurásai mindenkit arról győzték meg, hogy ellenfeleink egy hatalmas szakemberrel van dolga. A vítor vívasnál általa tett mozdulatai és szemet kápráztató gyors szurásai általános elismeréssel részesültek.

Balmaz-Ujvárosi hír. A napokban alakult meg végelesen önkéntes tűzoltó együletünk, — melynek tisztikara egyhangulag lelkesedéssel a közgyűlés által a következőleg választott meg: elnök: Dr. Rózsa J., alenök: Buda B., pénztáros: Somlay S., titkár és jegyző: Cseh István, főparancsnok: Tóth Gyula, alparancsnok: Lendvay Sándor, örpáncsnoki segédtségek: Mihályi J. Tóth János és Gaál Imre. Működés és pártoló tagok száma 80 körül. (r. l.)

Rövid hírek. A lódíjazás elég szépen sikerült. Díjat és kitüntetéseket nyertek: Debreczen város, Koszorus Lajos, dr. Legányi Gyula, a gazd. tanintézet, Polgári József, Lukács Deszö, Szabó Sámuel, Buzás Elek stb. — S i m o n f f y István ügyvéd e hó 1-én vette oltárhoz Farkas Irén urhölgyet. — Balogh Zsigmond ügyvéd pe-

beteg lett, mint ő; de a kedves leány nem gyógyult meg, sőt már-már a halálhoz van közel. Lázás álmaiban gyakran emlegették László nevét s bár különösen apja eleinte nagyon dühös volt ezért, később apja szíve meggyályt szerett volna lánya hervadásán s mint ahogy az orvos sürgelőtel tanácsolta, neje is — kénytelen-ségből — sokat rimázkodott előtte; néhány heves jelenet után, hogy lányát megmenthesse, bele egyezett, hogy az öreg Timárt fölhívassák s legalább tudják meg már származását Lászlónak, hogy aztán utat módot keressenek arra: miként vezethetnék őt mint vejüket a tásárságba.

Az öreg Timárnak megesett a szíve a hervadó leánynak, de még fogadott áának szenvedése is fáj nek, azért különös buzgalommal bizonygatóta, hogy Lászlónak származását kivüle senki sem ismeri. "Különben — mondá — anyja megszenvedett büös gondatlanságáért. Férfje, a tanácsos a mint meg tudta, hogy e fia, neje hűtlenségnek gyümölcse, mindkettőt eltaszított magától. A csabitó — bár az előtt házasságot ígért neki — többé mit sem akart róla tudni s a szerencsétlen asszony rokoni alól sem mert kerülni; végre pár het boldogság után gyermekével együtt ócsám házához vetődött s nem sokára el is temették. A szegény gyermeket magammal hoztam ide. Rokoni már elhaltak, én is egyedül vagyok s csak az ő boldogságát szeretném még megérsni, hogy nyugodtan menjek a sírba.

— Eszedem, nagyságos uram! Ime: könyök közt eszedem: tegye boldoggá ezt a két gyermeket Hisz' oly nagyon megszenvedtek már minden büntért, a miket pedig mások követtek el. Lásza Nagyságos ur! Én egyszeri-mesterember vagyok, a nagy urak bizonyosan okosabbak, mint én; de már azt csakugyan oltalanul rendezték, hogy egy gyermeknek anyja büntéért örökse szegény-bélyeg üljön homlokán! Nagyságos Uram bizonyosan belátja, hogy mindnyájunknak üdvös, örvendetes lesz.

— Belátom öreg s helyre hozom. Hívja haza

azt a rossz Lászlót, hisz' magunk is mindig szerettük. Csak gyorsan hívja haza!

Az orvos azt tanácsolta, * hogy álljon László a Margit fekvő helye elől azon órában midőn ez tisztában szokott eszmélni s körül nézni pár pillanatig. Némi habozás után megegyezett ebben. László csakugyan oda nem borult kedves kezére, de csak kényeznie volt szabad. A beteg egy nagyobb láz utáni rohamában volt, annak végébe bele várt. Akkor fölveté szemét s tekintete hosszan nyugovék Lászlónak szomorú, halvány vonásain. Lassankint beteges mosoly jelent meg ajákán s halkan susogta:

— Oh, kedves álom! Azzal lehunyta szemét. László távozni akart, de az orvos intette, hogy maradjon.

— Ez a mosoly az eszmélet jele, sutógó, csupán a fáradság csukta le pillát. Mégegyser ha feléne, akkor tán megismeri s akkor, gondolom, meg is van mentve.

A mint az orvos mondta, úgy lett. Pár perc múlva sokkal nyugodtabban nyitá föl szemét s lassan susogta:

— Jöjj idebb, hiszen nincs már nagy bajom; fogd meg kezemet, hiszen szeretlek!

— Drága, drága Margitom! zokogta [László], könyeket hullatva.

— No, ne könyezz, hiszen jobban vagyok! Majd ha fölkelhetek, mindent elmondunk egymásnak. Itt vagyok: apám s anyám?

— Itt vagyunk gyermekek, mondá apja, ne félj! Itt van László, a mi Lászlónk is, legyetek boldogok!

Pár hónap múlva boldogok is lettek s az öreg Timár azt meg boldogabb volt, mert őt is magukkal vivék Pestre "Lászlók."

Alszegei.

dig e hó 5-én esküdt meg Békéssy Rózi k. a. nyál. — Tüz volt csütörtökre virradó éjjel az Oláh utcán hol egy ház légeztet valószínűleg meggyújtás következtében. — A nyilvános zálogház a piac utcán levő Szikszay házbán már szept. 1-én megkezdte működését. — A város 860 frt 53 kr fizetett a mult havi légszuszogató fogasztásért. — A mult heti 35 gyermek született és 42 egyen halt el. Az apadás 7. — Ifj Bosznay Károly 4 nap alatt Bécsből Debreczenbe vellepözédezt. — Erettségi vizsgálat lesz a főgymnasiumban szept. 1—7 napján. — Schvarcz Lajos a helybéli adóhivatalhoz IV. oszt. adótitkárt lett kinevezve. — Medeczy Orest pedig a helybéli kir. tiszvisek díjjal joggyakornoknak lett kinevezve. — Attérés. Dr. Fáy Márk helybéli ismert nevű orvos közelebb családjával együtt árt a rom. kath. vallásra.

Ingatlanok forgalma a debreczeni kir. törvényes mint telekkönyvi hatóságánál folyó évi július 20-tól augusztus 3-ig: Varga Sámuel és neje Nagy Juliánna veszik Hampel Ferencz ügyis mint gyám házát 650 frtért, — Bodnár Kelemen és neje Ferenczi Juliánna veszik Aszalós Sándor és neje Ecsedi Juliánna 4 nyilas elepi birtokát 4600 frtért. — Borsay Sámuel veszi Veres Teréz és társai házát 8500 frtért. — Özv. Kabai Gáborné Albert Juliánna veszi Szabó Mihály és neje Dávid Juliánna csapókereti szőlőjét 100 frtért. — Borusz Ferencz és neje Tasy Juliánna veszik Dr. Kocsár Gábor házát 1350 frtért. — Szabó Mihály és neje Burai Juliánna veszik Szekeres András és neje Kovács Erzsébet házát új földével 975 frtért. — Kiss Imre és neje Szabó Zsuzsanna veszik Csak László és neje Danka Juliánna csapókereti szőlőjét 130 frtért. — Vilmányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet veszik Nagy Bálint és neje Kiss Zsuzsanna újföldét 150 frtért. — Vilmányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet veszik Nagy Bálint és neje Kiss Zsuzsanna újföldét 1950 frtért. — Nagy Sándor és neje Varga Juliánna veszik Tóth József új földét 200 frtért. — Sziuka István veszi Szabó Ferencz házát 1900 frtért. — Kocsis István veszi özv. Faragó Istvánné Kocsis Zsuzsanna szőlőjét 150 frtért. — Özv. Kiss Ferenczné Tóks Juliánna veszi özv. Kapusi Mihályné Sipos Juliánna szőlője leve részét 100 frtért. — Kiskoru Zöld József képviselőben Ember István gondnok veszi Zöld András vargakerti szőlőjét ajándékozás czimén.

Nyiregyházán Egy jövedelmező vendéglő, mely 5 szobát, ebédlőt, ivótermet, 2 csinos szaléit, kert helyiséget és tekepályát, valamint kellő konyha, pincoze és hozzá tartozókat tartalmaz kedvező feltételek mellett 6 évre bérbe ad. Értekezhetni a kiadóhivatalunkban.

A kik a Szepessgre akarják tanulást céljából küldeni gyermekeiket, azokkal tudatjuk, hogy kiadóhivatalunknál számos igen jó szepességi család jelentkezett, hogy hajlandók volnának gyermekeiket hozzáknak elküldeni szerencsére. A kik az oly szükséges német nyelv megtanulását könnyűszerrel kívánják lehetővé tenni gyermekeiknek, jelentkezzenek mielőbb.

Löwinger Sámuel utazó úgnyököt felhívom, hogy meghatalmazásaimat azonnal visszaküldje, nemvenn több eszmét mint kötetet ne eszközöljön s kötelezőségeinek eleget tegyen, különben a törvényességüket veszem ellenégyben. S a községség pedig övöm, hogy nevezettel semmiféle ízetletet ne kössön. Zichermann Herman laptulajdonos és kiadó Debreczenben.

Hymen. Winter Pál budapesti ügyész eljegyezte Zichermann Jozefa kisasszonyt néh. Zichermann I. sámsói nagybirtokos kedves és művelt leányát. Aldás frykröke.

Halálözások. Kisujszállásos an Ifj. Kerek Károly földbirtokos, a Kisujszállásos lakó s köztisztviselőben álló id. Kerek Károly idősb fia, meghalt 37 éves korában Porosz-Sziléziában, a görbersdorfi gyógytelepen, hová gyógyulást keresni ment. Atyján kívül testvérei, Kerek Zoltán és Simonffy Gyuláné honvédhuszár-alvezédesné s közeli rokoni gyászolják. — Folk Dániel, városunk szüles körében ismert szobafestő hűm elmult szerdán, életének 68-ik évében, temetésé pétéken delután nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraikra!

Termény-piacunkon az 1889. évi aug. hó 6-án tartott hetivásár alkalmával a következő árakat jegyezte fel a vásárbírói hivatal: Egy m.-mázsá felső ár, közép ár, alsó ár.

Búza	8.30	8.20	8.10
Rizszeres	7.30	7.20	7.10
Köz	6.50	6.40	6.30
Árpa	6.00	5.80	5.60
Zab	6.20	6.10	6.00
Uj tengeri	5.80	5.70	5.60
Köles	4.50	4.40	4.30
1 szék burgonya	2.30 kr.		
100 kl szalonna	54.00	53.00	52.00
100 kl háj	56.00	55.60	54.00

CSARNOK.

Zóna-mizéria,

vagy: "Olcsó húsnak hig a leve,"
avagy: "Hogy koplaltatott meg engem Geczö Elek vasuti fokálauz?"

(Síralsmas és zónázandóknak tanulósor történet.)

Hát biz én is addig gyönyörködtem az én Kahály barátom lelkesüléstől ittasult remek leírásiban, melyeket dalárdánk diadal utjáról az ő aranyos pennájával leirt, hogy egyszerre csak teljes erővel kitört rajtam a zónalás, s zeme közé néze bugyellárisom néhány zöld hasu bankójának, így kiálték fel: "No, ha nem mehettem veletek, elmegyek utánatok s nyomom követve utatokat, majd meglátom: nem nagyítottak-e?"

Hogy a dolog velejére térjek, szombat este a 3-ik csongetés már ott talált Kerekes Samu barátommal a kupében.

Jött a dicső "Mehett" szó, s mi áldva és dicsérve Barost, a ki potom 10 forintért megmutatja a magamféle sovány bugyellárisu halandóknak

Folytatás a mellékleten.

is Magyarország egy harmadát, utnak indultunk a bércezes hazába.

Ha az én Kahály barátom után megkísérletném a felséges élő panorámalyátzatok leírását, melyek még élnek emlékezetében vannak az ott, sőt az ott nem voltak: s: savanyu vizes v i n k ő t nyújtanék, szín to k a j i után. E helyett az árnyoldalt mutatom be a dicső zóna-rendszernek; okuljon rajta a ki akar s lelkesedjék érte, a ki tud.

El értem tehát más nap jó öreg este Brassót, s az utastársaim, mind jó véru magyarok, nem győztek rajtam utközben csudálkozni, mikor minden léptem nyomon kitér belém: Mesés! Csudás! Istenen be szép; — noha — már utközben borsódzott a hátam a dicső zóna rendszer kinövesítői, a mennyiben hol az egyik, hol a másik munkát, s köztük, a mi nagy és dicsteljes munkát bevezetett Kerekess Samu barátunkat is, (a ki már bizonyára utazott annyit, mint Baross) érzékenyen megbírták, mert Ladányánál „P o r ó c z - é k - é s z r e v t e t t é k , h o g y a p a k k t á s k ó j u g y c e n t i m e t e r l e l s z e s s e b b , m i n t h o g y a z t a v o r s c h r i e f t e l ő i r j a . Ő t k ö v e t t e a t ö b b i s u t a z á s o m t a r t a m a l a t t e g y e b e t s e m l e h e t t h a l l a n i , m i n t k e s e r ű p a n a s z t , p e r l e k e d e s t (s e t t ő l a l e g e l ő k ö b b e m b e r e k s e m v o l t a k m e n t e k) n o , m e g k á r o m k o d á s t .

Csak én belém nem tudtak belém kötni, mert hát körülbelül rám illett a latin közmondás: „Omnia mea mecum porto.“

Elég az hozzá, hogy mikor a sokat emlegetett Czenkről kigyönyörködtem Brassó és környékében magamat: „Pakolj Pista!“ Haza Debreczenbe, volt a jelszó. Felkerestem az ottani menetjegy íródat s ott biztosították róla, hogy visszamenet használhatom az Arad-Szajol-Debreczenfelé, avagy az Arad-Nagyvárad-Debreczenfelé vezető vonalat, melyen át daláraink dicsőség teljesen hazatértek.

Ismét egy új és pompás változatu képekben gazdag vidék! S elmerülve a remekebbnél remekebb képek szemlélésében, midőn épen a páratlanul szép dévai romokban gyönyörködöm: jön egy tömszők fekete ember s mint ellenőrző kalauz, kéri a jegyet.

Mint a kinek teljesen rendben van a szemája, félvállról fogadtam s nyugodtan adtam át jegyemet. Itt kezdődik szenvedésem története, mely föl nem ért a bércezes összes gyönyöreivel.

„Uram ön és neje nem helyes vonalon utazik, e jegyeket magammal tartom, mert erre a vonalra nem érvényesek.“

Hidig veríték csurgott rajtam végig.

De, hisz kérem, kedves jó ellenőr ur: Brassóban a menetjegy-iroda s azonkívül a brassói állomás főnök ur is biztosított, hogy visszamenet az aradi vonalat használhatom.

— Sajnálom, majd Aradon elvégezzük a „dolgot“, volt a rideg válasz.

Kezdem magamat úgy érezni, mint a kit a Kriván büszke tetejéről épen akkor taszitanak le, mikor dicső honuk bércezes, virányos tájairól a felzúgult képelem a legszebb képeket alkotja meg.

Aradig még 18 apróbb állomás volt, s minden állomásnál lezárt az én jésztő rémpéken s gyanusn suttogott a főnökkel; s kezdem vért izzadni, mikor félhegygyel meghallottam, hogy csakugyan rólam van szó.

— Meg kell rajta venni Brassótól s ily esetben háromszorosan büntetendő a kiindulási ponttól számítva.

Hányolni kell a jegyet okvetlenül — mondja a másik. — S így ment ez állomásról állomásra és én szorongva lestem, mikor szállitanak le a vonatról, hogy legalább míg táviratilag kötszék érkezik, gy ö n y ö r k ö d j e m a r o m o k b a n , m e r t e s z m e b e j u t t o k , h a j e g y e k a r á n k i v ű l m e g ö t f o r i n t v o l t n a l a m , a m i t b ő s e g e s e n e l e g n e k t a r t o t t a m , h o g y D e b r e c z e n e n é h e n m e g n e h a l j u n k .

— No, hiszen köszönöm az ilyen gyönyörködést — mondaná Desperát ur.

És így tartott ez 18 hosszú állomáson keresztül, míg rólam a 24°-os melegben hatványozottan csurgott a víz.

Végre elértem Aradot. Mint kalitkájába zárt fene vad úgy nyugtalanokdottam míg zárkam ajtaja megnyílt, de mi haszna! Mikorra kiszabadultam az én suttogó rémem már ott volt a főnök előtt. Jelenést tett rólam. Mire oda érttem, a főnök, ki kiválóan intelligens s humanus bánásmódjáról a környéken ismert férfit, e szavakkal fogadott: „Csak tessék nyugodtan tovább utazni.“

Hat mázsás szikla esett le csurron-víz vállamról s nemével a kárörvendésnek tekintetem Dévától Aradig ildőző rémemre.

— De tek, főnök ur, én benne vagyok az utban gyakorlatilag s én mondom, hogy ez az ur nagy kerülőt használ.

Következett térképek előszedése, távolsági méret stb. mialatt ismét lelki kínok szörnyű torturái futottak rajtam végig skálaszerűen.

Egy pillanat, majd egy másik... s a főnök már ekkor habozó itélete így szólt:

Csábág elutazhatik ön, de teljességgel nem kezeskedem... ott tessék megkérdeni az állomásfőnököt s ha ő beleegyezik...

Köszönöm aláson — gondoltam, ismét 9 stációt menjek oly szorogások közt, mint már eddig. Végre is megadtam magamat a kérlelhetlen sorsnak akarom mondani a zóna-tariffa kérlelhetlen szigorának.

Gyötrelmes tépelődéseim közepett vállamon érintést érezek, hátrafordulok. S őh rémület ismét! ott áll az én élő kísértetem.

Nézzé az ur! mondá a teljes barátság hangján — én adnék önnek egy jó tanácsot, mert, ha más ellenőr kezébe kerülne, akkor... s itt következett a háromszoros büntetés vészjósló mimikája.

— Mondja kedves jó barátom, mit tegyek? Menjen el ezzel a jeggyel Szajolig, addig én is önnel megyek. Épen akkor érkezik oda a gyorsvonat, ha idején oda érkezik, akkor önnek 9 perczé van, jegyet válthat ott a debreczeni gyorsvonatra, de (tette hozzá sokat jelentő oldalpillantással) ne adja oda a zónajegyet.

Köszönöm, köszönöm, s csaknem, hogy barát-ságos kézsorítással nem viszonoztam a jó indulatot.

Czók-mókatam kezembe véve, egyik kezemben a menetrenddel, másik, kezemben az órámmal kétség és remény közt vártam a döntő pillanatot, a mikor is megszabadulok a zónától és nyugodtan menekülhetek otthonomba, az én jó Debreczenembe. Amde most jött a kínok kintja. Ha sikerül vonatunknak idején Szajolba érni, akkor 2 frt 10 krajczárjával sikerül jegyet váltanom s ez summa sumárum kettőnk részére 4 frt 20 kr, de ha a vonatunk késik, akkor jegy nélkül kell felgranunk a gyorsvonatra s a böles szabályzat értelmében 60—60 krajczárnyi büntetést kell ez esetben fizetni, s ez már 5 forintból ki nem telik.

Csak legalább egy debreczeni embert látnék — gondolám magamban, — a kitől az esetleg hiányzó 40 krt kölcsön kérhetnék. Mindhiába „Nézetem néztem, de hiába néztem.“

Végre elérkezett a döntő pillanat, vonatunk idején Szajolba ért, s én lélekszakadva rohantam jegyet váltani a gyorsvonatra, amde óh fátum, utamat állja a jegyszedő s kéri a régi jegyet.

Az én „jó lelkű“ (?) kalauzom betanított ugyan, hogy mondjam: „Én csak Szajolból utazom“, de a lelkiismeret nem vitt rá, e legrosszabb esetben is „restructio mentális“-nak deklarálható föllentésre. Néma megadással nyújtottam át a végzetes zónajegyet s vártam a félelmetes leleplezést: „...“ „On csait, ön Brassóból Aradon keresztül akart Debreczenbe menni.“ S ekkor végecm van.

Mindez azonban nem következett be, megváltottam a gyorsvonatra szóló jegyet s mikor már láttam, hogy az én jó Debreczenemtől mi sem választ el, megjött a jobbik eszem, — (a mi baj közt gyakran elhagyja az embert) — s elhatározottsággal odaléptem az ifjú főnök elé e szavakkal: „Uram! én két zóna-jegyet átadtam, de kérem, a hozzá való jogosultságomat fentartani, esetleges kártérítés végett, mert azt nekem Brassóban úgy adták el, hogy én azzal Debreczenig utazhatom Aradon át.“

— Hiszen én is azon csudálkozom, — mondja a szakjában otthon levő szajoli főnök, hogy ön nem tud pár órát várni a rendes személyvonatra, a melyen — én biztosan garantírozom, hogy Debreczenig habóritatlanul utazhatunk.“

— De hát már most mit csinálók a megváltott gyorsvonati jeggyekkel.

— Azt vissza veszem s ön nyugodtan megvacsorálhat rajta az itteni „vendéglőben.“

Ugy is történt, s mi 12 órai zaklatás után nyugodtan ilhetünk asztalhoz, hogy a végsőig csigázott évtágyunkat kielégíthessük.

Mikor e sorokat írom, itt ülök Szajolban s elgondolva: hogyan koplatottam meg ön Gecző Elek m. kir. főkalauz ur, (mert az aradi ebédlésből nem lett semmi s éhen szomjan kellett végig nézünk, míg mások lakmároztak s itták a jó menésit) nyíltan mondom önnek, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága igen helyesen cselekednek, ha önt skartba tenné, mert ön vagy nem ért a mesteriséghez, mint ezt önnek a szajoli főnök is nem a leggyöngyödebb szavakkal megmagyarázta, vagy egy svindler, aki meg akart hallgatása fejében engem pumpolni.

A zónázandó közönségnek pedig csak azt a tanácsot adhatom, hogy ne induljon utnak telt bugyelláris nélkül s kivált ha hosszabb utra megy, várjon még egy pár hónapot, míg legalább a vasuti személyzet tisztába jön a zóna-rendszer lényegével mert emnyi időre saját szájuk vallomása szerint is szükség van.

Zóna.

Süketeknek. Egy ember, ki egyszerű mód által 23 évi sükettség és fülzúgástól meggyógyult, kész egy leírást német nyelven, minden hozzáfördülőnek ingyen megküldeni. Cím: J. H. Nicholson Wien, IX., Kolinngasse 4.

Felelős szerkesztő: **Tóth László.**
Főmunkatárs: **Szabolcska Mihály.**
Kiadótulajdonos: **Zicherman H.**

NYILTTÉR.

VÉGHLESI

Vera-forrás.

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szénasavdús, égvényes **SAVANYUVIZE,** Véghles-Szalánán Zólyomgye. Főraktár Debreczen és vidéke részére **GERÉBY FÜLÖP Debreczen.** (246.) 4—15.

Hirdetés.

Zálog kölcsön intézetemben mindazon tárgyak, melyeknek batárideje lejárt, f. é. augusztus hó 16-kán délután 2° órakor, iparhatósági kiküldött jelenlétében tartandó nyilvános árverésen — eladtnak. Debreczen, 1889. augusztus 1.

Katz Jakab.

Bejárat: Teleki-utca, jobb oldal, 2-ik ajtó. (269.) 1—1.

ÉRTESESÍTÉS.

Bátorkodom a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint helybeli fényképészeti fiók műtermemet új, rendkívüli comforttal berendezendő fényírdám elkészüléseig ideiglenesen besztinttettem, működésemet Nagyváradra régóta fennálló saját műtermembe tettem át. — Ugyanez alkalommal elmulasztatlan kötelességemnek tartom pártfogóimnak irántam tanusított jóakarátát tiszteletteljes megköszöni, kérve őket, hogy ezen szives jóindulatukat számomra továbbra is fentartani kegyeskedjenek.

Debreczen, 1889. aug. 5-én.

Tisztelettel
Mandel Manó
fényképész.

U. i. Utánrendeléseket posta útján jutányosan és pontosan eszközölök. (270.) 1—?

Magyarország leghíresebb s leg-szénasavdúsabb ásványvize, a

SZOLYVAI

mely savanyúvíz, borral vegyítve, a legkellemesebb itató ital nyújtja; gyomor- és idegbajokban gyors és kitűnő segélyt ad; tüdő-, hörgőbántalmaknál, húgyvesehólyag hurutoknál és járványos betegségek alkalmával kitűnő gyógyszer képez. A szolyvai víz csak akkor tekinthető friss töltésű, valódi, hamisítatlannak, ha a dugasz külszinén, ugyszintén a czimlapon e czég:

„GERMAN ÉS BODNAR“ olvasható.

Megrendelhető: Szolyva, Beregmegye az ásványvízforrás igazgatóságánál; kapható bárhol minden füzletkereskedésben. Hazafüli tisztelettel

GERMAN és BODNAR
gróf Schömborn Buchheim Ervin uradalmi ásványvíz bérnök. (190.) 12—15.

Bolthelyiség áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **bőr-, pokrócz-, szeredás- és műszerkereskedésemet** a „Bika“ épület helyiségéből **Nagy-Hatvan-utca 1099-dik számú házba, az udvari helyiségbe** áthelyeztem.

Továbbra is ajánlván magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába, — vagyok

tisztelettel

MAYER FERENCZ.

(238.) 5—12.

Eladó tenyészmarhák.

Méltóságos gr. Degenfeld József ur csomaközi homoktagi birtokán eladtnak a következő tenyészmarhák:

Számos bika	3 darab
4 éves bika	1 „
1 éves bika	1 „
Számos tehén	39 „
4 éves tehén	9 „
3 éves üsző	11 „
2 éves üsző	13 „
1 éves üsző	10 „
Idei bika bornyu	15 „
Idei üsző bornyu	20 „

Összesen: 122 darab

Értekezhetni

Hragyel Mihály

(268.) 1—3. ispánna Csomaközön.

Lakváltoztatás.

Dr. Borbély Imre

fogorvos

rendelő helyiségét f. é. május hó 20-tól fogva Dr. Szécsi Emil volt lakásába tette át.

(187.) 10—52.)

REISSENZAHN A.

prága-budnai

gazdasági gépgyára
BUDAPEST, váczi körút 80. sz.

keres e szakmában jártas megbízható

ügynököket

előnyös jutalék-feltételek mellett.

(239.) 5—5.

Az összes orvostudományok tudora

DR. TIHANYI SÁMUEL

kezel mindennemű

száj- és fogbajokat, odvas fogakat

fájdalom nélkül (érzékenyítés által) távolít el; fogakat töm porcellán-, ezüst-, arannyal, s egy állandóan alkalmazott (amerikában képzett) fogtechnikus segítségével a legezészerűbb műfog betéteket eszközi.

Rendelő órák reggel 8—9-ig, délután 2—5-ig.

(216.) 9—52.

Először m. kir. osztr.-magy. kiz. szab. Homlokzat-festékgyár

Carl Kronsteiner

WIEN, III. Hauptstrasse 120. Az arany éremmel kitüntetve. A főhercegi s hercegi uradalmak, a cs. k. katonai kezelesi hivatalok, összes vasut-, ipar- és bányatársulatok, a legtöbb építő társulatok, építési vállalkozók, építésszek, valamint sok gyár- és épülettulajdonosok szállítói. E festékeket az épületek festésére használják, 36 különböző mintákban kapható, kilője 16 krtól fölfele, mézben olvad, az olajfestékhez teljesen hasonló. — Mintajegyek és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Szétküldés a világ minden irányában. (221.) 7—10.

SAJÁT TERMÉSU NEMES FAJ
GÖRÖG- ÉS SÁRGADINNYÉT
BEFŐZÉSHEZ IS
JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT AJÁNL
IFJ. WEIDNER JÓZSEF
DEBRECZEN.
(263.) 2—2.

Kaszanyitzky Endre

előbb

Kuhinka István K. Debreczen

ajánlja pontos kiszágot és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idényezéseket, u. m.:

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes befűző- és o-zukros-üvegek egyedül raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyisint mindenféle fehér és zöld, közönséges befűző- és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyalt-szelenczék, hideg-kávé készletek, hűtőedények, hűtő jégsekreányok, legjobbnak bizonyult egészségi szódavízgépek, nonplusultra kávéfűző gépek, kertilámpák, tükörözött kerti golyók, mozdó-asztalok, mozdó-készletek, chinaezüst: evőeszközök és disztárgyak; továbbá útazók részére legcélszerűbb gyorsfűzők, kézi- és útazó-tűkrök, zsebpoharak. (55) 24—25

Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesítetnek.

Friss ideai töltésű:

Bikszádi, Bártfai, Bilini, Borszéki, Budai keserűvíz, Czigelkai, Csizi, Emsi, Giesshübl, Gleichenbergi, Halli-, Iblany-, Ivándai, Karlsbadi, Korintyitzi, Krondorfi, Lipiki-, Iblany-, Margit, Marienbádi, Mohai-, „Agnes“, Mohai-, „Stefania“, Parádi, Pirmonti, „aezél-forrás“, Pálnai, Rohitsi, Saidschützi, Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Preblai, Veghlesi „Vera“ forrás termeszetes, gyógy- és borvizeket;

továbbá:

OLAJBA TÖRÖTT KÉSZ FESTÉKEKET minden színben,
LENKENCZÉT „Firniss“
SZOBAPADLÓ FÉNYMÁZOKAT és mindenféle
FESTÉKEKET, LACKOKAT ajánl

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

(66.) 24—52.

A háztulajdonos és építész urakat van szerencsém értesíteni, miszerint a Szliács melletti első magyar agyagáru és kályhagyár

Porcellán-

és

majolika-kályhák

nálam egy minta-raktárt létesített és gyártmányainak eladásával engem bízott meg. Ezen gyár készít saját kályhához egy szabadalomra bejelentett csatozna rendszerű kályha betétet, mely minden eddigi melegítő rendszert felülmúl a fűtő anyag fogyasztását a lehető legkisebbre csökkenti és a légerserére vonatkozó kívánalmaknak eddig még el nem ért mértékben megfelel. Mintakönyv és költségvetéssel készséggel szolgál

SESZTINA LAJOS

Debreczenben.

(250) 3—10

Szabó Lajos fiaiczég

Debreczen, Rózsatér.

Jutányos, szabott árukhoz ajánl: most érkezett, legjobb készítésű

PAPLANOKAT

karton, török-piros, Caschmir és Atlas-Satin minőségekben.

Férfi ingeket

a híres Schroll B. fia Chiffonjaiból.

Nagyválasztéku raktár

sima és mintázott

GYÁSZRUHA-SZÖVETEKBEN,

FEKETE

GYÁSZKENDŐKBEN

(262.) 2—52.

KARDOS LÁSZLÓ

Debreczenben, ozepléd-utóza.

Ajánlja legjobb minőségű és állású

férfi és női Chiffon ingeit.

A birodalom legjobb gyártmányú

férfi és női czernázott,

szines- és

fehér-harisnyáit.

Legjobb anyagu és ízlés szerint saját varrodájában készült

kiházásitási czikkeit.

(251.) 32—52.

110.
439.
Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
ÁRJEGYZÉK
helyben kötelezettség nélkül,
és az 1887. ápr. hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom gyűlésen megállapított 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett.	
Folyóan száikkal. 100 kiló	
A. B. Asztali dara nagyszemű	18 20
C. szinte	17 20
0. Királyliszt	17 20
1. Lángliszt	16 80
2. Montliszt	16 40
3. Zsemlyeliszt külérős	16 —
4. „ „ „ „	15 60
5. Fehér kenyérliszt 1-80 rendű	15 20
6. „ szinte 2-od	14 60
7. Közép kenyérliszt 1-80	13 80
8. „ „ 2-od	13 —
8 1/2. Barna „ 1-80	12 —
9. „ „ 2-od	10 40
9. Lángliszt	70 8 40
10. Veres liszt	50 —
11. Finom korpa száikkal	50 5 —
12. Durvakorpa száikkal	50 4 60

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-többlegdmény a fennmilitett egyezmény folytán szintén beszűntetett.

Debreczen, 1889. Julius 28.

(26.) 32—52

BENYÁTS EMIL

Debreczenben, főpiacz, Tisza-ház.

Ajánlja jutányos meghatározott árak mellett következő czikkeket: **kitűnő minőségű s szintartó kötő-, horgoló- és húmozópamutot.** — nagyválasztékban:

Női-, férfi- és gyermek-harisnyát,
Női-, férfi- és gyermek-kostyút,
kitűnő szabású vállfűzőt (Miedert),

NAP-ÉS ESERNYŐT,

Férfi és női inget, kizelőt, gallért és nyakkendőt, Cretont, Zefirt, Voilt Ternot és ruhaszövetet.

Menyasszonyi

koszorút és fűtyölt.

Csipke-,

Jute-függönyt

és paplant.

(24.) 32—52.

Fel a Szepességre.

Alólírott tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy mint eddig, ugy a jövő iskolai évben is föl vesz gimnaziumi tanulókat I. osztálytól VI. osztályig, kik rendes oktatást veendnek az osztálybeli tudományokban, különösen pedig a német nyelvben, mely utóbbinak szükségé elkerülhetetlen. Alólírotttnak az oktatás terén szerzett tapasztalatai eléggé kezkeskednek a siker felől.

Fölvétetik legfeljebb hat tanuló két szobában, alólírott velök lakik, velök társalkodik, főlytonosan velök munkálkodik s társalgási nyelv a német.

Kik bővebb tudomást — különösen a fizetésre nézve — kívánnak szerezni ez ügyben forduljanak az alólírottthoz, a ki is kellő felvilágosítást mindenkor kész adni.

Fölvétetnek reális intézethez tartozó tanulók is. — Valláskülönbség nélkül. — A rom. kath. tanulók vallásban a helybeli lelkész által oktattatnak.

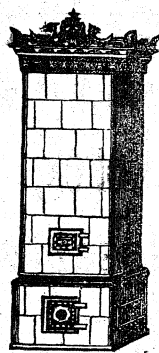
Stoószon 1889. Julius 20.

U. posta Stoósz (Abauj-Torna megye).

Sztehlo Andor

(256) 3—3.

evang. lelkész.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség béces figyelmét a valódi

KRAKÓI

CSERÉP-KÁLYHÁIMRA,

melyek ugyenis az anyag tüzmentessége, légmentes ajtók, a tűzihuzamok zélszerű berendezése, a tüzelő-nyag teljes kihaszálthatása, nemkülönbön csinos, diszes kiállítások és olcsó árak által széles körben megkedveltettek, felhívni.

Bátorkodom ezennel az eddigi fűtőre berendezett kályhák mellett még, gyári házam által szervezett és szabdalmasztott töltő és szabályozható készülékkel ellátott kályhák a legmelegebben ajánlani és legényesebb előnyeit elősorolni: **kitűnő fűtőképeség, csekély fűtőanyag felhasználás mellett. A termék vagy szobák tökéletes szellőztetésére és egyenlő kifűtése. Egyszerű és kényelmes befűtése.** Mivel a 24 órára szükség-

leendő közösen vagy koaks egyszerre betölthetik.

Kályhák különböző színekben és alakokban, a legelegánsabb kivitelben építtetnek és mindkét fűtési módban alkalmazhatók.

Kandallók kályhával vagy a nélkül terracotta színű, vagy barnára, zöldre zománcozva (glasirt) diszes felzetekkel (Gesims), mindig készletben tartatnak.

Takarék-konyhák cserepekből, erős vas és vörösréz részekből összeállítva, kívánására, legnagyobb kivitelben építtetnek.

legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjesen.

mint a valódi krakói cserép-kályhák magyarországi gyári főraklárosa.

Képviselet Debreczen és környékére nézve:

KASZANYITZKY ENDRE urnál

Debreczenben, főpiacz üveg- és porcellán-raktárában,

a hol kívánatra képes árjegyzékek díjmentesen küldetnek, sőt részben természetbeni mintakályhák is a n. é. közönség rendelkezésére állanak és felvilágosítás mindenről készséggel adatik.

A kályhák felállítására nézve t. vevőimet bátor vagyok figyelmeztetni, hogy azokat lehetőleg a **nyári hónapokban** eszközöltessék, mintán később **ősz fele** a megrendelések túlhalmozottsága folytán gyakran a legjobb akarattal a kívánalmaknak megfelelni teljes lehetetlenség.

(176) 12—30.

NEMES GÁBOR

férfi- és női-czipész, Debreczen, főpiacz.

DÚS RAKTÁRA

FÉRFI-, NŐI- és GYERMEK-

LÁBBELIEKBEN

MINDEN ÉVSZAKRA.

Mérték utáni megrendelések a legjobb anyagból a legrovidebb idő alatt teljesítetnek.

Pontos kiszágot. Olcsó árak.

Férfi-, női- és gyermek-mindentelje omod-czipők.

Vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal és lelkiismeretesen teljesítetnek. (145.) 17—52.